

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK2-421/44/14/DL

Warszawa, dnia 20 października 2014 r.

DECYZJA Nr DKK-137/2014

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie kontroli nad GANT Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie.

Uzasadnienie

W dniu 18 września 2014 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie, zwane dalej „IPOPEMA TFI” lub „Wnioskodawca”, kontroli nad funduszem inwestycyjnym GANT Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie, zwanym dalej „GANT FIZ” lub „Fundusz”, w drodze przejęcia zarządzania, tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”.

W związku z faktem, iż:

1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,
- przejęcie przez przedsiębiorcę bezpośredniej kontroli nad innym przedsiębiorcą jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,

2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy o ochronie konkurencji, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawcę pismem z dnia 24 września 2014 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Aktywny uczestnik koncentracji – IPOPEMA TFI - spółka akcyjna prawa polskiego wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000278264, będąca towarzystwem funduszy inwestycyjnych, działającym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (j.t. Dz. U. z 2014 r. poz. 157), zwanej dalej „ustawa o funduszach inwestycyjnych”.

Przedmiotem faktycznej działalności IPOPEMA TFI jest:

- działalność związana z zarządzaniem funduszami (PKD 66.30.Z),
- działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych (PKD 64.30.Z),
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 66.19.Z),

- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z).

Zgodnie z ustawą o funduszach inwestycyjnych przedmiotem działalności towarzystwa funduszy inwestycyjnych jest tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Według stanu na dzień dokonania zgłoszenia IPOPEMA TFI zarządzała 86 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi, z czego: 82 stanowiły fundusze i subfundusze inwestycyjne zamknięte (w tym 7 znajduje się w likwidacji, a jeden fundusz posiada wydzielone dwa subfundusze) oraz 4 fundusze inwestycyjne otwarte, z których trzy posiadają wydzielone subfundusze.

Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez IPOPEMA TFI według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 1 załącznika do decyzji] PLN.

Jedynym akcjonariuszem Wnioskodawcy jest IPOPEMA Securities S.A. z siedzibą w Warszawie - spółka publiczna, prowadząca działalność w zakresie usług maklerskich związanych z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych, usług finansowych z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych oraz doradztwa w prowadzeniu działalności gospodarczej i zarządzania.

IPOPEMA Securities jest podmiotem dominującym grupy kapitałowej IPOPEMA Securities, w skład, której wchodzi oprócz IPOPEMA TFI następujące podmioty, prowadzące działalność m.in. w zakresie:

- IPOPEMA Asset Management S.A. z siedzibą w Warszawie – usług maklerskich, brokerskich oraz bankowości inwestycyjnej,
- IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – doradztwa w prowadzeniu działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzania urządzeniami informatycznymi i doradztwa w zakresie informatyki,
- IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - doradztwa w prowadzeniu działalności gospodarczej i zarządzania, sprzedaży hurtowej komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania,
- IPOPEMA Business Services Kft. z siedzibą w Budapeszcie (Węgry) – usług wsparcia biurowo-biznesowego, m.in. dla agentów IPOPEMA Securities.

Pasywny uczestnik koncentracji – GANT FIZ – fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów niepublicznych, wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych pod numerem RFI 357, utworzony i działający na podstawie przepisów ustawy o funduszach inwestycyjnych. Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 tej ustawy, fundusz inwestycyjny jest osobą prawną, której wyłącznym przedmiotem działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego, a w przypadkach określonych w ustawie również niepublicznego, proponowania nabycia jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych, w określone w ustawie papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe.

Jak podaje Wnioskodawca, statutowym celem inwestycyjnym GANT FIZ w ramach portfela aktywów podstawowych jest osiągnięcie wzrostu wartości aktywów GANT FIZ w wyniku wzrostu lokat portfela aktywów podstawowych, a w ramach portfela aktywów płynnych – ochrona realnej wartości aktywów GANT FIZ.

Organem GANT FIZ jest FORUM Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Krakowie (zwane dalej „FORUM TFI”), które zarządza Funduszem i reprezentuje go w stosunkach z osobami trzecimi. Jedynym akcjonariuszem FORUM TFI jest Forum International Holdings S.a.r.l. z siedzibą w Luksemburgu, który jest podmiotem dominującym grupy kapitałowej Forum International Holdings S.a.r.l.

W dniu dokonania zgłoszenia FORUM TFI zarządzał 57 funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi (z czego 5 w likwidacji) oraz jednym funduszem inwestycyjnym otwartym (w likwidacji). Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez FORUM TFI, według stanu z 31 grudnia 2013 r., wynosiła [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 2 załącznika do decyzji] PLN.

Wartość aktywów netto GANT FIZ wynosiła w dniu 31 grudnia 2013 r. – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 3 załącznika do decyzji] PLN.

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji, polega na przejęciu przez IPOPEMA TFI kontroli nad GANT FIZ w drodze przejęcia zarządzania tym Funduszem.

W świetle przepisów ustawy o funduszach inwestycyjnych, w szczególności art. 3 oraz art. 117 tej ustawy, GANT FIZ, posiadając osobowość prawną oraz prowadząc we

własnym imieniu działalność wynikającą z ww. przepisów, spełnia przesłanki definicji przedsiębiorcy, o których mowa w art. 4 pkt 1 a) ustawy o ochronie konkurencji.

Przejęcie zarządzania nastąpi na podstawie art. 238 ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz na warunkach określonych w [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 4 załącznika do decyzji].

Jak podaje Wnioskodawca, celem gospodarczym koncentracji jest optymalizacja i wzrost efektywności prowadzonej przez IPOPEMA TFI działalności w zakresie zarządzania funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy stwierdził, co następuje:

a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest krajowy rynek funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi

Uzasadniając powyższe należy wskazać, co następuje:

IPOPEMA TFI, będąc niezależnym towarzystwem funduszy inwestycyjnych, specjalizuje się w tworzeniu i zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi. Według stanu z dnia dokonania zgłoszenia IPOPEMA TFI zarządzała 86 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi, z czego 82 stanowiły fundusze i subfundusze inwestycyjne zamknięte oraz 4 - fundusze inwestycyjne otwarte.

W wyniku koncentracji IPOPEMA TFI zamierza zwiększyć liczbę zarządzanych przez siebie funduszy o kolejny fundusz inwestycyjny zamknięty.

IPOPEMA TFI i GANT FIZ, działając w zakresie funduszy inwestycyjnych, koncentrują się na działalności w zakresie funduszy inwestycyjnych zamkniętych. W ocenie Prezesa Urzędu działalność uczestników koncentracji dotyczy zatem węższej kategorii funduszy inwestycyjnych, tj. funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Ich działanie uregulowane jest w ustawie o funduszach inwestycyjnych odrębnymi przepisami zawartymi w art. 117–157, podczas gdy działanie innych rodzajów funduszy inwestycyjnych, w szczególności funduszy inwestycyjnych otwartych regulują przepisy art. 82-116 tej ustawy. Takie stanowisko wynika również z dotychczasowego orzecznictwa Prezesa Urzędu¹.

Mając na względzie powyższe oraz definicję rynku właściwego, w rozpatrywanym przypadku zasadnym jest określenie rynku właściwego produktowo jako rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi. W dotychczasowym orzecznictwie organu antymonopolowego przyjmowano, że w aspekcie geograficznym rynek ten ma wymiar krajowy (polski), z uwagi na specyfikę i szczególne uwarunkowania prawne w zakresie tworzenia funduszy inwestycyjnych i nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego oraz odrębność krajowych regulacji prawnych w zakresie poszczególnych usług finansowych. Pogląd ten jest zbieżny ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, która uznaje bariery formalno-prawne w zakresie świadczenia usług na rynkach finansowych, zwłaszcza zaś obowiązek uzyskania stosownych zezwoleń organów państwowych za element uzasadniający ograniczenie geograficznego rynku właściwego do obszaru kraju (np. decyzja KE w sprawie Swiss Bank Corporation/S.G. Warburg, IV/M.597).

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Wnioskodawcę, udział funduszy zarządzanych przez IPOPEMA TFI w rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi w Polsce, mierzony wartością aktywów netto funduszy inwestycyjnych zamkniętych, w dniu 31 grudnia 2013 r. wynosił ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 5 załącznika do decyzji] %, a GANT FIZ – ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 6 załącznika do decyzji] %.

Biorąc pod uwagę powyższe, łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi przekracza próg 20%, zatem należy uznać, iż na rynek ten koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym. Według stanu z dnia 31 grudnia 2013 r., na rynku tym działało 487 funduszy inwestycyjnych zamkniętych², zarządzanych przez 48 towarzystw funduszy inwestycyjnych, wśród których

¹ m.in. decyzja nr DKK-42/2012 z dnia 7 maja 2012 r.

² na podstawie raportu IZFA za 2013 rok

głównymi konkurentami IPOPEMA TFI były: Skarbiec TFI, FORUM TFI, Copernicus Capital TFI oraz TFI PZU, z szacunkowymi udziałami w tym rynku wynoszącymi odpowiednio ok.: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 7 załącznika do decyzji] %.

b) koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż w sprawie nie występują rynki będące jednocześnie rynkami sprzedaży i zakupu, na których indywidualny lub łączny udział przedsiębiorców uczestniczących w tej transakcji przekracza 30%.

c) koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, ponieważ nie występują rynki właściwe powiązane z terytorium Polski, w których przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada udział przekraczający 40%.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 18 ustawy Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację organ antymonopolowy stwierdził, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, jest krajowy rynek funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku wynosił w 2013 r. ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 8 załącznika do decyzji] %. Jest on zatem

niższy od udziału, z którym ustawa wiąże posiadanie pozycji dominującej. Wielkość ta wynika głównie z dotychczasowego udziału IPOPEMA TFI, wynoszącego ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 9 załącznika do decyzji] %, który w wyniku przejęcia zarządzania jeszcze jednym funduszem zwiększy się nieznacznie, tj. jedynie o ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 10 załącznika do decyzji] %. Należy również zauważyć, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi z istotną konkurencją. Najsilniejszymi konkurentami Wnioskodawców na tym rynku są: Skarbiec TFI, FORUM TFI, Copernicus Capital TFI oraz TFI PZU, z szacunkowymi udziałami w tym rynku wynoszącymi odpowiednio ok.: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 11 załącznika do decyzji] %.

Rozpatrywana koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek zarówno w układzie wertykalnym, jak i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Rozpatrywana koncentracja spełnia zatem przesłanki określone w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

Dyrektor Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymuje

1. IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
ul. Próżna 9
00-107 Warszawa
(decyzja wraz z załącznikiem)

2. aa
(decyzja wraz z załącznikiem)